

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1509

Vragen van het lid **Gesthuizen** (SP) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister van Veiligheid en Justitie over *subsidieverlening aan organisaties voor slachtoffers van seksueel misbruik in de kerk* (ingezonden 3 februari 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 28 maart 2017). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 1285.

Vraag 1

Wat is uw reactie op het opstappen van alle leden van de Raad van Toezicht van de stichting Koepel Landelijk Overleg Kerkelijk Misbruik (KLOKK)?¹ Wat zijn de redenen geweest voor deze leden om op te stappen?

Antwoord 1

De leden van de raad van Toezicht van de stichting KLOKK hebben een eigen keuze gemaakt om op te stappen. Zij hebben VWS daarna schriftelijk geïnformeerd over deze stap en aangegeven dat de verstoorde relatie tussen de Raad van Toezicht en het Bestuur de reden is geweest dat de Raad van Toezicht is opgestapt.

Vraag 2

In hoeverre werd de Raad van Toezicht door KLOKK in staat gesteld de taken zorgvuldig en volledig uit te voeren?² Klopt het dat zij geen informatie kregen over de manier waarop het subsidiegeld werd uitgegeven?

Antwoord 2

In de toelichting die de leden van de Raad van Toezicht hebben gegeven op hun keuze om op te stappen hebben zij aangegeven dat de wijze van optreden van de voorzitter de reden is geweest voor het opstappen. De besteding van de subsidiemiddelen was bij de Raad van Toezicht bekend.

¹ <http://www.klokk.nl/doc/Persbericht-Stichting-Klokk-20-01-2017.pdf>

² <http://www.1limburg.nl/rel-rond-subsidie-van-vereniging-misbruikslachtoffers>

Vraag 3, 4

Klopt het dat het salaris van de directeur van KLOKK in overleg met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is vastgesteld?³ ⁴ Hoe verhoudt zich dit tot een vermeende brief van het Ministerie van VWS aan KLOKK uit 2013, waarin staat dat de Raad van Toezicht de hoogte van het salaris bepaalt?⁵ Hoe beoordeelt u deze discrepantie en welke gevolgen heeft deze?

In hoeverre acht u het te verantwoorden dat de directeur en zijn vrouw bijna de helft van de subsidie als salariskosten declareren?

Antwoord 3, 4

VWS heeft voor de jaren 2014 tot en met 2017 aan de stichting KLOKK een projectsubsidie toegekend voor de activiteiten lotgenotenbegeleiding, voorlichting/ondersteuning en externe contacten. Daarbinnen is ruimte geboden voor een bedrag van maximaal € 57,00 bruto per uur voor de salariskosten van de directeur. Dit bedrag is gezien de uit te voeren werkzaamheden van de stichting niet ongebruikelijk.

Het is evenwel aan de Raad van Toezicht, in de rol van werkgever van de directeur, om de arbeidsvoorwaarden van de directeur vast te stellen. VWS speelt daarbij geen rol.

Het is aan de directeur van de stichting om kwalitatief goede werknemers aan te nemen en het salarisoniveau daarvan vast te stellen, binnen de ruimte die de subsidietoekenning daartoe biedt.

Indien de genoemde activiteiten waarvoor de stichting subsidie ontvangt grotendeels uitgevoerd worden door bedoelde personen, lijkt het begrijpelijk dat de salariskosten van hen een substantieel deel van begroting vormen. De beoordeling daarvan is evenwel aan de Raad van Toezicht.

Vraag 5

In hoeverre is duidelijk waar de subsidie van de stichting KLOKK precies naartoe gaat? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

De subsidie wordt, conform de meerjarenbegroting van de stichting KLOKK op basis waarvan subsidie is verleend, besteed aan de activiteiten lotgenotenbegeleiding, voorlichting/ondersteuning en externe contacten. De financiële en inhoudelijke verslagen over de jaren 2014 en 2015 zijn naar VWS gestuurd. Op basis van de begroting en het activiteitenplan voor 2017 zal VWS de bevoorschotting voor het jaar 2017 verstrekken. De subsidieperiode stopt na 2017.

Vraag 6, 7

Wat is er van de extra eisen terechtgekomen die het Ministerie van VWS heeft gesteld aan KLOKK naar aanleiding van de «Tussenevaluatie Subsidietoekenning SKIP, KLOKK en SHN» d.d. april 2016? Welke eisen zijn door KLOKK goed uitgevoerd en welke niet?⁶ Kunt u uw antwoord toelichten? Wat zijn de uitkomsten geweest van de gesprekken tussen het Ministerie van VWS en de stichting KLOKK? Welke afspraken zijn daarbij gemaakt en op welke manier wordt de nakoming hiervan gecontroleerd?

Antwoord 6, 7

In de «Tussenevaluatie Subsidietoekenning SKIP, KLOKK en SHN», opgesteld door de Rebelgroep, zijn voor de stichting KLOKK specifieke aanbevelingen opgenomen. Deze aanbevelingen hadden onder andere betrekking op de kwetsbaarheid en de continuïteit van de organisatie, de legitimiteit van het Bestuur door het niet betrekken van vrijwilligers bij de activiteiten en de vermenging van functies van de portefeuillehouder Financiën binnen de Raad van Toezicht die tevens eigenaar is van het bedrijf dat de administratie van KLOKK verzorgde.

³ <http://www.klokk.nl/doc/Persbericht-Stichting-Klokk-20-01-2017.pdf>

⁴ <http://www.1limburg.nl/rel-rond-subsidie-van-vereniging-misbruikslachtoffers>

⁵ <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/01/17/stop-subsidie-voor-stichting-slachtoffers-misbruik-in-kerk-6256614-a1541707>

⁶ <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/01/17/stop-subsidie-voor-stichting-slachtoffers-misbruik-in-kerk-6256614-a1541707>

Op nadrukkelijk verzoek van VWS is deze vermenging van functies per 1 juli 2016 opgeheven. Tevens heeft de stichting KLOKK op verzoek van VWS op 24 juni 2016 schriftelijk aangegeven welke verbeterpunten de stichting zal doorvoeren naar aanleiding van de aanbevelingen van Rebel. Op 31 januari 2017 heeft KLOKK op verzoek van VWS schriftelijk gerapporteerd over de voortgang hiervan. Uit deze update blijkt dat nog niet alle toegezegde verbeterpunten zijn uitgevoerd. Daarmee zijn de zorgen over de legitimiteit, kwetsbaarheid en transparantie van de stichting KLOKK nog niet weggenomen. Om die reden heeft VWS aangegeven hierover met de nieuwe Raad van Toezicht, zodra deze is aangetreden, en het Bestuur van KLOKK in gesprek te gaan.

Het meest recente gesprek dat VWS met het bestuur van de stichting KLOKK heeft gevoerd, heeft op 18 januari 2017 plaatsgehad. In dit gesprek is onder meer gesproken over de sturingsopgaven van KLOKK gelet op de ontstane situatie na het aftreden van de voltallige Raad van Toezicht en de zwakke gezondheid van enkele leden van het bestuur. Tevens zijn reeds gemaakte afspraken over de financiële verantwoording door KLOKK, herbevestigd. KLOKK heeft inmiddels laten weten dat er een nieuwe Raad van Toezicht, bestaande uit drie personen, is aangetreden.

Vraag 8, 9, 10, 11, 12, 13

Wat is uw reactie op de conclusie van KLOKK dat zij geen verantwoordelijkheid meer kunnen nemen voor het uitvoeren van de kostenplaats MCU, omdat deze uitgaven niet te verantwoorden zijn?⁷ Wat bedoelt KLOKK daar volgens u precies mee?

Klopt het dat ervoor gekozen is om KLOKK vrijheid te geven in de doorsubsidiëring aan andere slachtofferorganisaties? Wat was daar de reden van?

Waarom hield u de subsidieverlening niet in eigen hand?

Indien doorsubsidiëring door KLOKK mogelijk was, in hoeverre is het dan gerechtvaardigd om te zeggen dat gezien de eisen van het Ministerie van VWS geen verantwoordelijkheid meer kan worden genomen voor het uitvoeren van de kostenplaats Mea Culpa United (MCU)?⁸

Klopt het dat de uitgaven door MCU niet verantwoord kunnen worden qua rechtmatigheid en doelmatigheid en dus niet aan de eisen van het Ministerie van VWS voldoen? Kunt u uw antwoord uitgebreid toelichten?⁹

Kunt u reageren op de gang van zaken tussen MCU en stichting KLOKK, zoals beschreven door MCU zelf?¹⁰

Hoe wordt ervoor gezorgd dat slachtofferorganisatie MCU alsnog de werkzaamheden voor slachtoffers kan voortzetten?

Antwoord 8, 9, 10, 11, 12, 13

In 2013 is met de stichting KLOKK afgesproken dat zij een centrale rol zouden spelen voor de slachtofferorganisaties van in het verleden gepleegd seksueel misbruik in de Rooms-Katholieke Kerk. De te verwachten kosten van de lotgenotengroepen Nederland Heelt en Mea Culpa United (MCU) zijn als aparte activiteit zichtbaar gemaakt in de begroting van KLOKK. Daarmee kan KLOKK facturen van deze organisaties, zoals voor zaalhuur voor lotgenotenbijeenkomsten betalen. Van doorsubsidiëring is dan ook geen sprake. De kostenposten voor de lotgenotengroepen Nederland Heelt en MCU zijn geoormerkt en kunnen niet door KLOKK voor andere doeleinden worden ingezet.

Het bestuur van KLOKK heeft aangegeven dat de door MCU aangeleverde gegevens ten behoeve van de controle van de jaarrekening door de accountant van KLOKK als onvoldoende zijn beoordeeld. Op grond hiervan zou KLOKK, als verantwoordelijke partij voor de subsidie, niet in staat zijn om de rechtmatigheid en doelmatigheid van de uitgaven van MCU te kunnen verantwoorden.

Tussen KLOKK en MCU dienen derhalve goede afspraken gemaakt te worden over de wijze waarop de uitgaven die ten laste komen van de MCU-kostenpost door KLOKK kunnen en moeten worden verantwoord.

⁷ <http://www.klokk.nl/doc/Persbericht-Stichting-Klokk-20-01-2017.pdf>

⁸ <http://www.klokk.nl/doc/Persbericht-Stichting-Klokk-20-01-2017.pdf>

⁹ <http://www.klokk.nl/doc/Persbericht-Stichting-Klokk-20-01-2017.pdf>

¹⁰ <https://www.bertsmeets.nl/de-subsidie-dans/>

In de contacten met de beide organisaties is hier door VWS ook meermaals op aangedrongen.

De genoemde reactie van MCU onderstreept de noodzaak tot het maken van goede onderlinge afspraken. Bij goede afspraken over de verantwoording van de subsidie kunnen activiteiten van MCU worden uitgevoerd.

Vraag 14

Wanneer bent u bereid de subsidie aan stichting KLOKK stop te zetten en deze in te zetten voor ondersteuning van andere slachtofferorganisaties die zich wel structureel houden aan de eisen van doelmatigheid en rechtmatigheid?

Antwoord 14

KLOKK ontvangt een projectsubsidie voor de periode 2014 tot en met 2017, de subsidie zal niet worden verlengd.

Een subsidie kan tussentijds pas worden stopgezet op basis van de bepalingen van artikel 4:48 e.v. van de Algemene Wet Bestuursrecht. Daarvan is momenteel geen sprake. Daarbij is in de «Tussenevaluatie Subsidietoekenning SKIP, KLOKK en SHN» door de Rebelgroep geconstateerd dat de subsidiemiddelen, binnen de ruimte die de subsidiebeschikking biedt, rechtmatig en doelmatig zijn besteed.

Met KLOKK zijn afspraken gemaakt over de jaarlijkse verantwoording en over het realiseren van verbeterpunten die op basis van het Rebel-rapport zijn opgesteld. Omdat KLOKK nog niet alle gevraagde verantwoordingsgegevens heeft aangeleverd is de bevoorschotting van de subsidie per 1 januari 2017 tijdelijk stopgezet.

Vraag 15

Hoeveel meldingen zijn er sinds de sluiting van de Klachten Commissie nog bij het Meldpunt Seksueel Misbruik Rooms-Katholieke kerk (RKK) binnengekomen? Waar is dat aantal op gebaseerd?

Antwoord 15

Met ingang van 1 mei 2015 is de klachtenregeling ten aanzien van verjaard seksueel misbruik en/of misbruik door een overleden aangeklaagde beëindigd en is het Meldpunt Grensoverschrijdend gedrag ingesteld. De vertegenwoordigers van de Rooms-Katholieke Kerk hebben laten weten dat vanaf 1 mei 2015 tot begin dit jaar nog 50 nagekomen meldingen zijn binnengekomen. Deze meldingen worden behandeld volgens de Afspraak voor schrijnende gevallen waarover de Minister van Veiligheid en Justitie u in de brief van 7 december 2016 heeft geïnformeerd.

Vraag 16

In hoeverre ontvangen deze nieuwe melders alsnog de benodigde psychische hulp?

Antwoord 16

Voor een ieder die zich vanaf 1 mei 2015 meldt als slachtoffer van verjaard seksueel misbruik en/of misbruik door een overleden aangeklaagde, blijft hulp beschikbaar. Dit betekent dat de melders desgewenst in contact worden gebracht met de reeds in dit dossier betrokken professionele hulpverleners (psychologen). Zij kunnen op basis van gesprekken de melders doorverwijzen naar gespecialiseerde hulpverleners en vertrouwenspersonen. De RKK heeft aangegeven dat dit hulpaanbod periodiek zal worden geëvalueerd aan de hand van de behoefte.

Vraag 17

Deelt u de mening dat er een onafhankelijke cliëntondersteuning danwel vertrouwenspersoon dient te komen voor melders van kindermishandeling en seksueel misbruik binnen de Rooms-Katholieke Kerk, die in samenwerking met de hulplijn seksueel misbruik van Slachtofferhulp Nederland en Meldpunt Misbruik RKK voor ondersteuning en begeleiding naar zorg, erkenning en maatschappelijke ondersteuning kan zorgen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 17

De bedoelde cliëntondersteuning wordt verzorgd door Slachtofferhulp Nederland. Via de Hulplijn Seksueel Misbruik wordt samen met melders gewerkt aan de vraagverduidelijking, het doorgeleiden naar professionele hulp en de verdere begeleiding in het zoekproces naar hulp. Desgewenst kunnen melders ook in contact worden gebracht met een slachtofferorganisatie waar bijvoorbeeld middels lotgenotenbijeenkomsten ondersteuning geboden wordt.